

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rei Christianae Apvd Iaponios Commentariivs

Trigault, Nicolas

Avgvstae Vindelicoꝝ, 1615

De nostrorum Domicilio in Regnis Focoqui. Capvt XX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68745](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68745)

hactenus è societate nostra nemo penetrarat, excursio est instituta; ibi Neophyta mulier, quæ Sacerdotem nostrum ægra euocauerat, cum Neophytis aliquot viuit, hinc captata occasione, quibusdam volentibus summa fidei nostræ capita declarantur. Ex ijs vnus totam noctem indifferendo contriuit: erat enim Iaponensium sectarum non imperitus, cessit tamen veritati, Baptismum petijt, & impetrauit. Alius qui ad verba obsurduit, conspecto funeris Christiano more instituti apparatu, quod funus filio Neophyto parabatur, manus dedit, atque vt ita moreretur, similem cum Neophyto viuendi rationem elegit.

De nostrorum Domicilio in Regnis Focoqui.

CAPVT XX.

CAnazaues, quæ Metropolis est regni Canghà, vnus è tribus, quæ vno nomine Focoqui appellantur, ac si dicas regna Borealia, consedit è nostris Sacerdos vnus cum socio adiutore & alumno Catechista. His regnis imperat Figendono, sed hæc nostrorum sedes in vmbra Iusti antiquioris illius Neophyti delitescit, qui etiam nunc viuit, & Christianam fidem sua vel authoritate, vel exemplo sustentat. accesserunt ad Ecclesiæ gremium adulti hoc triennio quingenti

genti quinquaginta quinque. Neophyti solitos dedere fructus, quos si taceo, non ideo prætermisissos volo, sed ad priuata non nulla, è quibus vniuersa facile colliges, me recipio.

1609. Neophyta maritum habebat solo nomine Christianum, is in hoc regno, sub Dynasta merebat, & vt licentius viueret, vxorem in patria reliquerat, ad eam vitæ solutioris mariti fama peruenerat, & vt aiebat, verita, ne vitæ libertas fidei iugum excuteret, quod satis procliuè esse solet, ad maritum venit, nihil tale suspicantem, & quoniam piæ mulieris virtus, erat illi sudes in oculo, & salutaria consilia ne in aurem quidem admitteret, statuit monitricem ita vexare, donec de repetenda patria consilium caperet: verum illam non iniuriæ, non pellicum consortia, non mariti verbera concusserunt, aiebat enim: sperare se patientiæ suæ fructum, mariti sese colligentis emendatione relaturam: neque abire se velle, ne resipiscenti aliquando deesset.

Quod sequitur religiosam Neophyti Ecclesiasticorum præceptorum obseruationem arguit; Neophytorum par in hoc ipso regno degit eo loci, vbi neque sacerdos noster, neque sacraædes, aut alij Neophyti commorantur: horum neuter legendi scribendiue peritus est,

& ne quid forte in festiuitatum celebratione, ac ieiuniorum obseruatione peccent, annis singulis aliquoties, alter in vicinum pagum, aliquot Leucas excurrit, & quidem hyberno tempore torrentibus niuibsq; calcatis: ibi Neophytum conuenit, qui Ecclesiasticos fastos Miaco quotannis aduectos habet, vnde discit, quid intra tres proximos menses Ecclesiastico de more præscribatur, his expletis redit. atque ita quoties carne vesci interdictum sit, quoties à cibis abstinendum, quibus diebus & quid celebrandum, occurrat, ediscunt, & hac sua religione sectarios nostrates, si quid haberent pudoris, instruunt, iam inde ab extremo oriente, quanti sint Ecclesiæ præcipientis iussa æstimanda: & sanè videri potest impletum Euangelicum illud oraculum: auferetur à vobis regnum, & dabitur genti facienti fructus eius.

Puer honorarius nobilis Toparchæ Christi sacra susceperat: post dies à Baptismo paucos, nescio quid è domestica supellectile pretiosi deerat, è gentis more famuli omnes iureiurando adigebantur; vti furtum à se propulsarent. Adulescens in Christi fide rudis quidem, sed accuratus, Religioni sibi duxit etiam Christiano ritu iurare, arbitratus id, nullo euentu Christi lege permitti. Ergo herum deprecatur, vti sibi permittat sacramenti loco digitos duos amputare, hac ratione testatum facturum, nihil sua culpa deside-

desiderari, & iam ferrum strinxerat, nisi herus inhibuisset, iussissetque præstolari, num res fortasse amissa compareret, breui comparuit, & Neophytus sacramento aut tormento liberatus. Postmodum re ab ipso sacerdote commemorata, edoctus est, quibus in euentis licitum sit salua religione iurare, scelerisque maioris esse se ipsum propria manu mutilare, cum illud etiam in virtute, hoc vero in scelere reponatur.

1610. Iuuenis nobilissimus idemque primogenitus ac heres nobilissimi ac copiosissimi inter omnes asseclas Tingendono: quorum regnorum Dynasta, tamen coniugem habebat Christianam, Iusti videlicet filiam, tamē quod ex eorum esset gener secta, qui omnia in morte terminari arbitrantur, Yenxus vocant, adduci non potuit, vt Catechisticas prælectiones audiret, quare coniux ac socer cum focru mirè angebantur. Coniux tamen nunquam de eo ad Christum adiungendo desperavit, frequēs eam illi ardentissimis precibus à Domino expe- tens. Tandem vt gratum faceret coniugi, eius- que parentibus, simul rerum nouarum cupidus, ad res nostras animum applicuit, venit igitur, solitos de fidei nostræ veritatis sermones audiuit, & quoniam prius pia coniugis vota Deum propitiarant, ita audiuit, vt alium factum omnes repente mirarentur: nam qui salutē nullam,

R 3

&

& præter hanc vitam nihil agnoscebat, veritate & rationum pondere cōuictus, & multo magis diuina luce afflatus, de salute iam sua agebatur, quam cum extra legē nostram nusquam reperiri didicisset, statuit omnino in Baptismo renasci, quod cum eius votum Pater iustis ex causis differret, ita institit, vt impetrarir, clam tamen, ne quid ea res turbaret Ecclesiam. Ergo omnium communi gaudio voti compos factus, spem nobis facit, magnæ messis in his regnis colligendæ.

Admirabilis fuit pueri nouennis ad fidem, vocatio. Is Ethnicis parentibus ortus, in ipsa ægritudine ad cælum potiùs quàm ad Ecclesiam hanc videtur euocatus. In regno Yequigæna res contigit. ex ægritudine puer sensit se mori, ergò à Parentibus obnixè petit, vti se in vicinum pagum ferant, velle se ibi ab Auo Neophyto baptizari, cupere enim se omnibus modis Christianè mori, sin nolent, Auum certè ad se quàm citissimè vocarent. hic pueri Auis erat is, qui eo in pago absente Patre rem curabat Christianam, & si casus ita exigeret, ommissis ritibus sacra aqua moribundos eluebat. Pueri parentes Ethnicis, filij dissimulabant postulata, donec importunis precibus euicit, vt auus accerferetur, à quo magno vtrimque gaudio baptizatus est. Octiduum Baptismo superstes totum in pijs colloctionibus cum auo consumpsit.

sumpsit, totus in sua salute, quam sperabat, commendanda. Denique ea dixit supra ætatem ac fecit, vt mirum in modũ parentes obstupuerint, & auus tali nepotuli sui morte exultarit.

Alium inuenit modum Diuina sapientia ad Ethnicum grauem in sui Numinis agnitionem vocandum. is habebat filium Neophytum, qui inter medios Ethnicos, & procul ab æde sacra egregie semel arreptum seruauerat institutum, cui cum in gravem morbum incidenti, de vita conservanda spes nulla superesset, ad patrem sibi ad latus astantem, ingentiq; mœrore confectũ nihil est Parens optime, ait, quod de mea morte mœrorem ex reliquorum consuetudine concipias; sic habeto, me Christianum vixisse hactenus, & nunc mori, porro Christianorum mors viuendi est initium. Hanc tu mihi vitam gratulare, mortem me lugeas. Altè in animum parentis hæc verba penetrarunt, & maxime cum filium pacatissime velut obdormientem conspexisset, dum spiritum exhalaret, quam ille quietem ac pacem hactenus in nullius Ethnici morte conspexerat. Narrabat etiam, eo ipso momento quo filius expirabat, cubiculum obscurum repente tanta sibi visum luce perfundi, ut omnẽ eius cubiculi & vicini suppellectilem clarè conspexerint. Quibus omnibus permotus Parens ad Ecclesiam se adjunxit.

Non abſimile fuit, quod ſequitur. In ædibus Ethnicorum parentū maritus Neophytus coniugem ſuam æquè Chriſtianam reliquerat, dum neſcio quo, foras proficiſcitur: interea in lethalem morbum incidit pia mulier, quam omni arte parentes ad turpem defectionem ideo ſollicitabant, quod ei cuperent ſectæ ſuæ ritu, ſi in eandem tranſiſſet, celebre funus procurare. Verum illa Diuino præſidio ſulta reſtitit intrepidè & conſtanter, tametſi adoleſcentula eſſet, & parentibus in delitijs. Optabat illa quidem prius animum peccatis expiare, quam expiraret, ſed ei per Ethnicos parentes non licebat, qui omnem patri ingreſſum interdicebant. Verum cum vocarent ſollicitè mariti propinqui Chriſtiani, ipſis parentibus inuitis ingreſſus eſt Pater, & mulierem à peccatis abſoluit, & ad beneſanctèque moriendum inſtruxit. Hæc Patris ac Neophytorum in filiæ ſalute procuranda obfirmatio parentes ad extremum fregit, admiratos tanta ſe inuicem Neophytorum Charitate completi. Denique filia ſuauiffimè in Domino obdormiuit, eiusq; mors tanta pace excepta parentes induxit, ne illi iuſta ethnico ritu, quod propinqui omnes volebant, ſed Chriſtiano fieri paterentur. exinde in amicos ex hoſpitibus conuerſi, nullum fidei noſtræ prædicandæ finem faciebant.

Ad Neophytorum in Noto conſtitutos Pater
quor.

quotannis excurrit: qui quoniam sunt Iusti V-
condono clientes. ij iam verius veterani, quàm
Tyrones, annuam Patris visitationem fructu va-
cuam abire non sinunt. Pusillum quoque Neo-
phytorum gregem in regno Yechigem sacer-
dos noster visitauit. ij ex his visitationibus vi-
res sumunt, vt in medio nationis prauæ accep-
tam retineant religionem, & in Religione pie-
tatem: quin etiam crescunt eorum numero, qui
ad priores adiunguntur.

Iusti gener primarius Dynastæ assecla, quem
anno superiore scripsimus clam iustis ex causis
baptizatum, paulatim à domesticis deprehensus
est esse Christianus, proq; eo se hodie palàm ge-
rit, nihil admodum parentes ac propinquos nec
ipsum Dynastam rdformidans. eum, quia nulla
spes est ex sententia deduci posse, ne tentât qui-
dem, sed continent. Priusquam ea res erumpe-
ret, incredibili cupiditate incensus est augustis-
simi missa sacrificij die quadam celebriori au-
diendi; Ergo nullo è famulis conscio, attrita
lacerna induitur & angulum templi occupans,
permixtus vulgo sacris interfuit, sed tamen à fa-
mulo foci sui Iusti Neophyto est deprehensus:
porro cum inter famulos eius Ethnicos ea res
euulgari cæpisset, ad eum tentandum hanc ar-
tem excogitarunt: schedulas nescio quas, certis
characteribus exaratas & ab inpostoribus sacri-
ficulis ad venerationem venditari solitas coram

R s illo

illo statuunt, exploraturi num quem solebat, illis cultum exhiberet. Ipse verò non solum nihil eis venerationis exhibuit, sed etiam indignabundus abiicit, famulos verò acriter increpitos, quod sibi talia obijcerent, etiam aliquot dierum vinculis castigavit.

Alius nobilis adolescens variè tentatus iam annos aliquot in turpi defectioe viuebat, tetigit eum Dominus, eique peccati grauitatem, agnoscendam & detestandam dedit. Ergo facti pœnitens totius vitæ post baptismum actæ, confessionem accuratam, magnoque pœnitentis animi sensu instituit. Inde talis effectus est, vt sit è religiosissimis huius Ecclesiæ Neophytis. Iam annus est ex quo ad nos redijt, & quot mensibus quo die de totius vitæ peccatis confessus est, eodem de quotidianis peccatis accuratè confitetur: eoque potissimum auctore duæ sorores, viris nobilibus ad nuptias collocatæ, in Christi gregem transierunt. Eum Parentes, legi nostræ infensissimi variè deinde, sed frustra tentarunt, eoque acrius, quod is est primogenitus & familiaræ caput, sed ubi se nihil proficere intelligunt, maximè adnituntur, vt fratres eius reliquos à Christi lege suscipienda deterreant, ne desit è sua stirpe, qui paternum funus Ethnico ritu procuret. verum ille tanta valuit industria, vt fratres suos omnes iam Christo adiunxerit, parentes etiam ipsos breui adiungendos sperans.

Idem

Idem viris Nobilibus huius regni notus & carus imprimis, vnde eius hortatu plurimi ad audiendas de fidei rudimentis conciones aduolant ex iisque semper aliqui capiuntur.

Atque hæc maximè sunt, quæ ex superiorum annalibus P. Ioanne Roderico Giram Lusitano, lusitanè conscriptis seligenda iudicavi. propediem, vt spero, anni supra secularem duodecimi annales appellent è Iaponia simul ac Sinis, quos vbi accepero Deo volente mox in lucem dabo; interim tuum erit amice lector arduas has expeditiones, quique eas tractant, serijs precibus Deo commendare, vt omnis lingua confiteatur ei, & eius nominis gloria toto, quod ipse prædixit, orbe dilatetur.

Ad